KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu

Pragmatyka językowa

Kod ECTS

8.0.10481

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot

Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki

Studia

wydział	kierunek		
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	translatoryczna
		specjalizacja	wszystkie

Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)

dr Izabela Olszewska; dr Marta Bieszk

Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin

Formy zajęć

Wykład

Sposób realizacji zajęć

zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej

Liczba godzin

Wykład: 30 godz.

Liczba punktów ECTS

4

1 ECTS: obecność na wykładzie (30 godz.)

1 ECTS: udział w dyskusji (30 godz.)

2 ECTS: przygotowanie do testu zaliczeniowego (50 godz.)

Termin realizacji przedmiotu

2023/2024 letni

Status przedmiotu

fakultatywny (do wyboru)

Język wykładowy

niemiecki

Metody dydaktyczne

- Analiza tekstów z dyskusją
- Wykład konwersatoryjny
- Wykład z prezentacją multimedialną

Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne

Sposób zaliczenia

Zaliczenie na ocenę

Formy zaliczenia

egzamin pisemny testowy

Podstawowe kryteria oceny

Obecność na zajęciach: 50%
wyniki testu zaliczeniowego 50%

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt kształcenia	Wykład konwersatoryjny	Wykład z prezentacją multimedialną
	Wiedza	
K_W01	+	+
K_W03	+	+
K_W06	+	+
K_W08	+	+
K_W10	+	+
K_W11	+	+
K_W14	+	+
	Umiejętności	
K_U01	+	
K_U03	+	
K_U05	+	
K_U09	+	
K_U10	+	
K_U15	+	
K_U17	+	
K_U18	+	
	Kompetencje	
K_K01	+	
K_K02	+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

brak

B. Wymagania wstępne

kurs wstępu do językoznawstwa

Cele kształcenia

Przyswojenie przez studentów zagadnień pragmatyki językowej i teorii aktów mowy

Treści programowe

Problematyka wykładu:
Pragmatyka jako dyscyplina naukowa, historia myśli pragmalingwistycznej, miejsce wśród innych dyscyplin językoznawczych. Podstawowe składniki sytuacji komunikacyjnej. Model aktu komunikacji i funkcje języka w ujęciu różnych językoznawców, m.in. Bühlera, Jakobsona. Językowe wykładniki poszczególnych funkcji w konkretnych tekstach. Znaczenie systemowe a znaczenie pragmatyczne wypowiedzi. Teoria aktów mowy - jej twórcy i główne założenia (Ch.Peirce, J. Searle). Trzy aspekty aktów mowy: lokucja, illokucja, perlokucja. Warunki udanego aktu mowy. Taksonomia aktów mowy K. Wagnera i G. Harras.
Uwagi nt. terminologicznego zamętu w klasyfikacji aktów mowy. Językowe wykładniki illokucji, czasowniki performatywne. Bezpośrednie i pośrednie akty mowy. Deiktyczne indykatory wypowiedzi słownych. Rola kontekstu w oznaczeniu typu illokucji. Reguły konwersacyjne Grice'a i sposoby ich naruszania. Implikatury konwersacyjne. Mechanizmy rozumienia wypowiedzi: ramy interpretacyjne, presupozycje. Analiza przykładowych aktów mowy z zastosowaniem poznanej terminologii.
Do wyboru studenta: analiza wybranych typów tekstów pod względem typu aktów mowy; Krytyczne podsumowanie teorii pragmalingwistycznych.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):
A.1. wykorzystywana podczas zajęć:
brak
A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:
• Awdiejew A., Pragmatyczne podstawy interpretacji wypowiedzeń, Kraków 1987, s. 5 – 61.
• Furdal A., Językoznawstwo otwarte, wyd. II, Wrocław 1990.
• Grzegorczykowa, Problem funkcji języka i tekstu w świetle teorii aktów mowy, [w:] Język a kultura, t.4: Funkcje języka i wy-powiedzi, pod. red. J.

Bartmińskiego, Wrocław 1991, s.11–28.
• Grzegorczykowa R., Wprowadzenie do semantyki językoznawczej, Warszawa 2002.
• Harras, Gisela et al., Handbuch deutscher Kommunikationsverben: Wörterbuch. Berlin, New York. (2004)
• Pisarkowa K., Pragmatyczne spojrzenie na akt mowy, "Polonica" II, 1976, s. 265–279.
• Polenz, Peter von, Deutsche Satzsemantik, Berlin New York 1988.
• Puzynina J., Funkcje języka i akty mowy, „Polonistyka" 1987, nr 3, s.163–172.
• Wagner, Klaus Pragmatik der deutschen Sprache, Frankfurt a.M 2001.
• Wierzbicka A., Genry mowy, [w:] Tekst i zdanie, red. T. Dobrzyńska, E. Janus, Wrocław 1983.
• Zdunkiewicz D, Akty mowy, [w:] Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Wrocław 1993.
B. Literatura uzupełniająca
• Skudrzykowa A., Urban K., Mały słownik terminów z zakresu socjolingwistyki i pragmatyki językowej, Kraków – Warszawa 2000.
• Sikora, J., Gramatyka żądania. Uwagi na temat struktury wyrażeń zawierających żądania. In: Lingwistyka Stosowana nr 15: 4/2015 Warszawa, S. 75-81.
• Sikora, J., Uwagi nt. Illokutywnej funkcji asertywnych aktów mownych. W: Lingwistyka Stosowana 20: 1/2017, Wyd. Uniwersytet Warszawski, Wydział Lingwistyki Stosowanej, ISSN: 2080-4814, s. 127-133.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W03, K_W06, K_W08, K_W10, K_W11, K_W14 K_U01, K_U03, K_U05, K_U09, K_U10, K_U15, K_U17, K_U18 K_K01, K_K02	K_W01, K_W03, K_W06, K_W08, K_W10, K_W11, K_W14 Absolwent: • Zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną pragmatyki językowej oraz rozumie jej znaczenie wśród nauk humanistycznych i w procesie kształtowania kultury. • Zna i rozumie terminologię językoznawczą w języku niemieckim. • Ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą niemiecką terminologię, teorię i metodologię z zakresu językoznawstwa. • Ma wiedzę o powiązaniach filologii germańskiej z innymi dziedzinami i dyscyplinami nauk humanistycznych i pokrewnych, ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności kulturalnej, oświatowej i biznesowo-gospodarczej. • Zna i rozumie główne kierunki językoznawstwa. • Zna i rozumie główne metody pragmalingwistycznej analizy i interpretacji tekstów kultury. • Zdaje sobie sprawę z różnorodności źródeł informacji, rozumie kompleksowość natury języka, jego złożoności, ze sposobów funkcjonowania języka w różnych zakresach komunikacji w języku niemieckim.
	Umiejętności
	K_U01, K_U03, K_U05, K_U09, K_U10, K_U15, K_U17, K_U18 Absolwent: • Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i użytkuje informacje z różnych źródeł pisanych i mówionych, potrafi je odpowiednio zinterpretować na płaszczyźnie pragmatycznej • Zna i potrafi korzystać z metod i narzędzi badawczych, opracowuje wyniki w zakresie językoznawstwa. • Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze korzystając z zaleceń i wskazówek opiekuna naukowego. • Potrafi dokonać interpretacji tekstów kultury z zastosowaniem typowych metod pragmalingwistycznych. • Ma umiejętność merytorycznego uzasadniania formułowanych tez, potrafi krytycznie wykorzystać poglądy innych autorów, formułować wnioski oraz komunikować je zróżnicowanym kręgom adresatów. • Zna język niemiecki na poziomie C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. • Potrafi odpowiednio planować i określać priorytety służące realizacji określonego przez siebie, wraz z innymi lub przez innych zadania; potrafi współpracować z innymi studentami w ramach zadań zespołowych i projektów. • Rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego.
	Kompetencje społeczne (postawy)

	K_K01, K_K02 Absolwent: • Ma świadomość swojej wiedzy i swoich umiejętności, podchodzi krytycznie do odbieranych i pozyskiwanych treści. • Potrafi ocenić, kiedy do rozwiązania problemu potrzebna jest wiedza eksperta, nawiązać kontakty i zwrócić się o pomoc.

Kontakt

izabela.olszewska@ug.edu.pl